

”VÅRT LUTHERSKA ARV”

Predikotext: 1 Kung. 8:57,58

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

* * *

Idag firar vi reformationsdagen. Man brukar räkna händelserna på den 31 oktober 1517 som ett startskott för det som senare skulle kallas för reformationen. Det var då doktor Martin Luther spikade de berömda 95 teserna på Wittenbergs slottskyrkas dörr. Men varför firar vi reformationen? Är det verkligen värt det? Är det överhuvudtaget rätt att vi kallar oss för lutheraner? Vi tror ju inte på Martin Luther, han är inte föremålet för vår tro. Skulle det inte vara bättre att glömma Luther (som dessutom har ganska dåligt rykte här i Norrland och Sverige) och hålla oss endast till Kristus?

Även om dagens predikan inte kommer att vara en typisk textpredikan, så vill jag läsa några bibelverser för grund till denna predikan, tankar som ger oss vägledning också under denna stund då vi tänker på reformationen och dess arv. Jag läser från Guds ord, några ord från kung Salomos välsignelse i samband med Jerusalems templets invigning.

⁵⁷Må då HERREN, vår Gud, vara med oss, så som han har varit med våra fäder. Må han inte överge oss eller lämna oss, ⁵⁸utan vända våra hjärtan till sig, så att vi alltid går på hans vägar och håller fast vid de bud och stadgar och föreskrifter som han har givit våra fäder. (1 Kungaboken 8:57,58)

Utan rättvisa grunder har ordet luthersk fått en negativ klang här i Sverige. På veckan köpte jag en bok som heter *Bevingat*. Där förklaras olika sägelsor och uttryck. Mina ögon fastnade på frasen ”*ha Luther på axeln*”¹. Författaren beskrev dess innebörd med: ”*uppleva en stressande plikt känsla som förstör livets glädjeämnen och i stället ger människan dåligt samvete om hon så latar sig det allra minsta. Denna livsinställning, som dessutom kan förstärkas av Jantelagen, kan vara en följd av den protestantiska kyrkans teologi med dess betoning på arbetsamhet och sparsamhet.*” Arbetsamhet, flitighet och måttlighet är positiva saker. Dessa dygder behöver inte leda till den tankegången som ordet luthersk har fått i Sverige. Boken *Bevingats* författare gör rätt mot Luther med att tillbakavisa tanken om att Luther skulle ha varit sådan som ordet luthersk bär med sig i Sverige. De skriver – och jag håller med dem – att Luther ”*var i själva verket en av de mest levnadsglada och livsbejakande teologerna någonsin, och som få har han predikat glädjen.*”² Den speciella svenska Lutherbilden och dystra uppfattningen om vad luthersk betyder är helt enkelt fel. Att främja en sådan felaktig åsikt är dessutom ett brott mot det åttonde budet – **du skall inte bära falskt vittnesbörd om din nästa.**

När kung Salomon uppmanade folket med orden ”**Må då HERREN, vår Gud, vara med oss, så som han har varit med våra fäder**” (v.56), så är betoningen på *HERREN*. Salomon hänvisade förstås endast till de fäderna som höll sig till *HERRENS*, den ende levande Gudens ord. De

¹ Hellsing, Birgitta, Magdalena Hellquist & Anders Hallgren 2007: *Bevingat : från Adam & Eva till Köttberget*. Bonnier, Stockholm, s. 464.

² Hellsing m.fl. 2007, s. 465.

otroende och avfällingarna är inte värt att nämnas som fäder – inte i alla fall i samband med Herrens församling eller Kyrkan. HERREN är fortfarande den samme som Han alltid har varit! Han förändras inte. Hans vilja består och Hans ord är orubbliga. Och det är endast hos Honom som vi kan finna den eviga saligheten, vilan och ron. Det är endast i Hans ord som vi kan finna den orubbliga och evigt bestående sanningen. **”Allt Guds ord är rent från slagg, han är en sköld för dem som tar sin tillflykt till honom.”**³

Om du vittnar till någon att du är troende, så vad är det du har vittnat om? Om du inte får möjlighet att berätta mer, så har du inte ännu med att bekänna dig vara en troende förmedlat evangeliet till den som mottog ditt vittnesbörd. Även jehovas vittnen och muslimerna säger sig vara troende. Vårt vittnesbörds kraft ligger i evangeliet inte i det faktum att vi är troende. Man kan säga att vårt vittnesbörd har denna tvåfaldiga innebörd: vittna om Jesus Kristus och att vi tror på Honom. Vi kommer ihåg Jesu egna ord: **”Den som bekänner mig inför människorna, honom skall också Människosonen bekänna inför Guds änglar.”**⁴ Nästan alla människor säger sig tro på något, även om de nuförtiden ofta påstår att man inte kan känna det som man tror på, utan att det är mer som en mystisk och obegriplig högre verklighet, men att ingen kan fastställa vad det är för något... Det finns alltså olika slags tro. Utan att gå in i att förklara olika slags tro, så räcker det för tillfället att vi konstaterar det bibliska faktumet att det egentligen finns endast en slags rätt tro. Det är den salliggörande tron som griper tag på Frälsaren Jesus Kristus och Hans gåvor, förlåtelsen och det eviga livet. All annan tro är falsk. Jesu ord står fast: **”Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.”**⁵ Och på denna Väg är vi endast genom tron – *genom tron allena.*⁶

Kanske även du har fått flera än en gång följdfrågan till ditt vittnesbörd: *”Till vilken kyrka tillhör du? Hur skiljer den från Svenska kyrkan eller pingstkyrkan?”* Som sagt, vi kallar oss för lutheraner. Jag tillägger oftast också, att vi är *bekännelsetrogna* lutheraner, att vi har den ursprungliga tron eller läran som Svenska kyrkan i reformationens början hade. Svenska kyrkan har lämnat reformationens arv genom att förnya sin kyrka med mänskliga påhitt, med läror och praxis som strider emot Guds ord. Med andra ord, de har lämnat fädernas tro. Den är inte längre fädernas kyrka. Vår lilla församling håller sig till den ursprungliga lutherska läran. Vi är egentligen den verkliga fädernas kyrka – om man med fäder hänvisar till de till Guds ord trogna bekännare. De skulle inte känna sig hemma i dagens Svenska kyrka, men det skulle de göra hos oss. Ja, visserligen finns det mycket som har ändrat även hos oss, men inte läran! Om vi kallar oss för konservativa så gör vi det inte på grund av att vi håller oss till gamla saker. Det som vi behåller utan förändringar är Guds ords lära! Där är vi konservativa i ordets djupaste mening. Vi tillåter inget ändras i det som Gud har sagt. Vi tillämpar Guds ords läror i enlighet med Skriften. Det är en av de såkallade lutherska principerna, nämligen att *tolka Skriften med Skriften*. Den moderna metoden att *tolka Skriften som man själv vill*, är varken biblisk eller luthersk. Lutheranerna har alltid hållit sig till Guds ord och stått fast vid den åsikten att Gud är kapabel att tala, och att tala tydligt och klart! Ja, vi tror att Guds ord inte är någon obegriplig ordmassa som man kan vränga efter sin egen vilja till att betyda vad som helst, utan att vi skall läsa och studera det för att se vad Herren egentligen säger.

”Må då HERREN, vår Gud, vara med oss, så som han har varit med våra fäder. Må han inte överge oss eller lämna oss, utan vända våra hjärtan till sig, så att vi alltid går på hans vägar och håller fast vid de bud och stadgar och föreskrifter som han har givit våra fäder.” (vv.57,58) När vi ber Herren att bevara oss i det ord som Han gett våra fäder så hänvisar vi, som också Salomon gjorde, till de av den Helige Ande inspirerade skrifterna. Vi håller oss till Guds ord och till den läran som är i full enighet med Guds ord. Läran som är i full enighet med Guds ord är

³ Ords. 30:5.

⁴ Luk. 12:8. (Se också Matt. 10:32.)

⁵ Joh. 14:6.

⁶ Se t.ex. Joh. 3:16.

Guds ords egen lära. Det är därför vi som lutheraner bekänner oss helt till *de lutherska bekännelseskriterierna*. Inte för att de skulle ge oss något nytt utan just därför att de vänder oss tillbaka till sanningens källa och presenterar till oss Bibelns egen lära samt tillbakavisar många obibliska läror. Det finns hundratusentals läror i världen som påstår sig vara från Gud, vara bibliska. Jesus har varnat oss: **”Akta er för de falska profeterna, som kommer till er klädda som får men i sitt inre är rovlystna vargar.”**⁷ På grund av dessa falska profeter och alla obibliska läror så måste vi inte endast bekänna oss till det som är rätt utan också emot det som är fel. Vi lyssnar den apostoliska uppmaningen: **”Jag uppmanar er, bröder, att ge akt på dem som vållar splittring och kan bli er till fall, i strid mot den lära som ni har fått undervisning i. Vänd er bort från dem. Ty sådana tjänar inte vår Herre Kristus utan sin egen buk, och med milda ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor.”**⁸

Må Gud välsigna oss så att vi som enskilda kristna får leva i en daglig reformation, i den dagliga omvändelsen. Må den Treenige Guden välsigna oss som församling så att vi i församlingen och kyrkan får alltid leva under den Helige Andes ledning, så att vi alltid vänder oss till Hans ord och håller till den sanna läran samt tillämpar den i vårt eget och församlingens liv.

Jesus Kristus och Hans kors stod i centrum för Luthers förkunnelse. Må det vara också så bland oss! Jesus Kristus är vår – och hela världens – enda hopp. Det finns ingen annan väg till himmelen än Han. Om vi inte är iklädda Hans rättfärdighet, så är vi förtappade. Hur får vi Hans rättfärdighet? Det är endast genom tron! Tro på Honom så har du allt! Vi kan inte göra något för att förtjäna frälsningen. Jesus har redan gjort allt. På grund av Hans offerdöd på Golgatas kors är alla våra synder förlåtna. Det får vi tro! Gud är kärleksfull och barmhärtig. Han förlåter oss alla våra synder för Jesu skull. I Kristi sår har vi **”en öppen källa till rening från synd och orenhet.”**⁹

”Må då HERREN, vår Gud, vara med oss, så som han har varit med våra fäder. Må han inte överge oss eller lämna oss, utan vända våra hjärtan till sig, så att vi alltid går på hans vägar och håller fast vid de bud och stadgar och föreskrifter som han har givit våra fäder.” (57,58)

*Amen*¹⁰.

Jan-Erik Tiri

⁷ Matt. 7:15.

⁸ Rom. 16:17,18.

⁹ Sak. 13:1b.

¹⁰ 1692 ord.